

Міністерство освіти і науки України
Іллінецький аграрний фаховий коледж

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проведення практики з дисципліни
“Механізація лісового господарства”
для студентів 3 курсу групи Л-31
спеціальності 205 Лісове господарство

Тема: Екскурсійний огляд механізмів в лісництві та вивчення правил їх експлуатації. Інструктаж по техніці безпеки.

Тривалість заняття: 6 академічних годин

Місце проведення практики: Філія Іллінецьке лісове господарство ДП ліси України

Мета навчальної практики

Ознайомити студентів з різноманітними механізмами, що використовуються в лісовому господарстві, та їхніми функціями.

Розвинути практичні навички в експлуатації лісових механізмів та обладнання.

Підвищити обізнаність щодо правил техніки безпеки при роботі з механізмами.

Опис теми

1. Вступ до практики

Експлуатація механічних засобів є ключовим аспектом сучасного лісового господарства, що підвищує ефективність виконання робіт. Систематичне введення в механізацію лісгосподарських робіт дозволяє максимально використовувати потенціал техніки та зменшити трудоватрати. В рамках цієї практики студенти отримають можливість ознайомитися з різними видами механізмів, використовувати їх у реальних умовах та дотримуватися необхідних норм безпеки.

2. Завдання практики

Екскурсійний огляд механізмів:

Проведення ознайомчих екскурсій з різними типами машин та механізмів, такими як:

Лісозаготівельні машини (комбайни, трелювальні трактори, екскаватори).

Обладнання для обробки та переробки деревини.

Транспортні засоби, що використовуються в лісовому господарстві.

Вивчення правил експлуатації:

Ознайомлення з технічною документацією, інструкціями з експлуатації та обслуговування механізмів.

Вивчення принципів роботи, можливостей та обмежень кожного з механізмів.

Інструктаж по техніці безпеки:

Проведення обов'язкового інструктажу з техніки безпеки та охорони праці під час роботи з механізмами.

Вивчення правил безпеки, обов'язкових для дотримання під час технічного обслуговування машин та навколишнього середовища.

3. Техніка безпеки

Під час проходження практики важливо дотримуватись правил техніки безпеки:

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ):

Використання захисного одягу, рукавичок, окулярів, касок і забезпечення безпечного взуття.

Перевірка обладнання:

Перед використанням будь-якого механізму необхідно перевірити його на справність, а також ознайомитися із специфікацією та інструкцією з експлуатації.

Акуратність у поводженні з технікою:

Дотримуватись всіх правил експлуатації та не відволікатися під час виконання робіт.

Організація робочого місця:

Утримання робочого місця в чистоті та порядку, щоб уникнути нещасних випадків.

4. Методика проведення практики

Вступна частина:

Коротке введення про важливість механізації в лісовому господарстві, а також про мету та завдання практики.

Екскурсійний огляд механізмів:

Студенти відвідують різні ділянки лісництва, де їм демонструють різні механізми, а також їхню роботу. Екскурсія може включати:

Пояснення функцій та переваг використання сучасних лісозаготівельних машин.

Відвідування пунктів технічного обслуговування для отримання знань про регулювання та налагодження.

Аналіз інструкцій:

Студенти отримують технічну документацію щодо механізмів і вчаться правильно читати та інтерпретувати документи.

Практичне заняття з експлуатації:

Можливість використання лісогосподарських механізмів під керівництвом інструкторів для отримання практичного досвіду.

Інструктаж з безпеки:

Проведення інструктажу з техніки безпеки та відповідальності при роботі з механізмами, обговорення можливих небезпек та способів їх уникнення.

Обговорення та підсумок:

Підведення підсумків практики, обговорення отриманих знань і навичок. Студенти можуть поділитися своїми враженнями та задати питання.

Література

Алексеєнко, М. В. (2024). Конспект лекцій з механізації лісового господарства. М. Іллінці.

Каплун, О. Т. (2011). Моніторинг і механізація лісогосподарських робіт. Видавництво: Київ.

Тищенко, С. Р. (2013). Керування механізацією в лісовому господарстві. Видавництво: Львів.

Інтернет-ресурси

[Державне агентство лісових ресурсів України](#) — інформація про лісову політику та механізацію лісогосподарських робіт.

[Лісова наука та освіта](#) — сайти та статті, присвячені новітнім технологіям у лісовому господарстві.

Дотримуючись цих вказівок, студенти отримають практичний досвід у використанні механізмів у лісовому господарстві, що необхідно для їхньої подальшої професійної діяльності.

Викладач: _____ Алексеєнко М.В.

Тема: Вивчення будови лісових маніпуляторів та ознайомлення з управлінням маніпулятором на верхньому складі.

Тривалість заняття: 6 академічних годин

Місце проведення практики: Філія Іллінецьке лісове господарство ДП ліси України

Мета навчальної практики

Ознайомити студентів з конструкцією та робочими принципами лісових маніпуляторів.

Розвинути практичні навички управління маніпулятором, що використовується на верхньому складі.

Підвищити обізнаність з безпечними методами роботи з лісовими маніпуляторами.

Опис теми

1. Вступ до практики

Лісові маніпулятори є важливими механізмами, які використовуються для виконання різноманітних операцій у лісовому господарстві, таких як переміщення та обробка деревини. Знання конструкції та функцій цих механізмів, а також навички їх управління, є важливими для підготовки кваліфікованих спеціалістів у галузі лісового господарства. У процесі практики студенти отримають глибоке розуміння будови маніпуляторів та їх функцій, а також навички безпечної експлуатації на верхньому складі.

2. Завдання практики

Вивчення конструкції маніпуляторів:

Ознайомлення з основними елементами конструкції лісових маніпуляторів, такими як:

Рама та шасі.

Гідравлічна система.

Ручки управління.

Інструменти (щипці, грейфери).

Ознайомлення з принципами роботи:

Обговорення принципу роботи гідравлічних систем, що забезпечують функціонування маніпуляторів.

Розгляд практичних аспектів застосування маніпуляторів в лісовому господарстві.

Управління маніпулятором:

Практична частина, в якій студенти навчаться управляти маніпулятором на верхньому складі:

Основи управління (переміщення, підйом, опускання).

Безпечні методи експлуатації.

Інструктаж з техніки безпеки:

Ознайомлення з інструкціями з охорони праці та техніки безпеки під час роботи з маніпуляторами.

Обговорення небезпек, пов'язаних із використанням маніпуляторів, та засобів їх усунення.

3. Техніка безпеки

Під час проходження практики важливо дотримуватись правил техніки безпеки:

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ):

Використання захисного одягу, касок, рукавичок і захисних окулярів.

Перевірка обладнання:

Перед початком роботи необхідно перевірити справність маніпулятора, включаючи гідравлічну систему, ручки управління та інші елементи.

Акуратність при управлінні:

Виконання всіх процедур управління маніпулятором згідно з інструкцією, щоб уникнути невиправних помилок.

Співпраця з іншими:

Забезпечення чіткої комунікації з працівниками, які працюють поруч, під час виконання операцій.

4. Методика проведення практики

Вступна частина:

Короткий огляд мети та завдань практики, а також важливості використання маніпуляторів у лісовому господарстві.

Вивчення будови маніпулятора:

Студенти оглядають маніпулятор на верхньому складі, знайомляться з його основними елементами та механізмами. Інструктор пояснює конструктивні особливості.

Принципи роботи:

Технічний огляд: проводяться практичні демонстрації роботи маніпулятора, де студенти можуть спостерігати, як працює механізм.

Практична робота з управління:

Студенти отримують можливість управляти маніпулятором під наглядом інструктора, виконуючи прості операції, такі як підйом та переміщення вантажів.

Інструктаж з безпеки:

Проведення обов'язкового інструктажу щодо безпечного використання маніпулятора. Обговорення можливих небезпек та недопустимих дій.

Обговорення та підсумок:

Фінальне обговорення практики, підведення підсумків щодо отриманих знань про структуру та управління маніпуляторами, обговорення можливих проблем та шляхів їх вирішення.

Література

Алексеєнко, М. В. (2024). Конспект лекцій з механізації лісового господарства. М. Іллінці.

Коваленко, І. Т. (2012). Основи механізації лісгосподарських робіт. Видавництво: Київ.

Каплун, О. Т. (2015). Техніка та технологія в лісовому господарстві. Видавництво: Львів.

Інтернет-ресурси

[Державне агентство лісових ресурсів України](#) — офіційна інформація про управлінські рішення в лісовому господарстві.

[Лісова наука та освіта](#) — інформаційні ресурси, присвячені новітнім технологіям в лісовому господарстві.

Дотримуючись цих вказівок, студенти отримають необхідні знання та навички, які сприятимуть їхньому успішному професійному розвитку в галузі механізації лісового господарства.

Викладач: _____ Алексеєнко М.В.

Тема: Вивчення будови та принципу роботи лісових сівалок.

Тривалість заняття: 6 академічних годин

Місце проведення практики: Філія Іллінецьке лісове господарство ДП ліси України

Мета навчальної практики

Ознайомити студентів з конструкцією та принципами роботи лісових сівалок.

Розвинути практичні навички в експлуатації сівалок у лісовому господарстві.

Підвищити обізнаність студентів щодо техніки безпеки під час роботи з сівалками.

Опис теми

1. Вступ до практики

Лісові сівалки є важливими механізмами, які використовуються для посадки лісових культур та відновлення лісів. Їхнє правильне використання впливає на успіх лісівництва, адже від якості сівки залежить подальше зростання та розвиток деревних рослин. У ході практики студенти отримають знання про будову сівалок, їхні функції та принцип роботи, а також на практиці ознайомляться з процесом їх експлуатації.

2. Завдання практики

Вивчення будови лісових сівалок:

Ознайомлення з основними елементами сівалок, що включає:

Рама та шасі.

Системи висіву.

Гідравліка та механізми підйому.

Контейнери для насіння та добрив.

Принципи роботи сівалок:

Нагляд за робочими процесами сівалки, її механізмами та методами висіву.

Розгляд різних типів сівалок (наприклад, механічні, пневматичні) і їх застосування в лісовому господарстві.

Практична частина:

Проведення практичних занять з управління сівалками на території лісгоспу.

Ознайомлення з процесами налаштування та регулювання сівалки перед початком роботи.

Інструктаж з техніки безпеки:

Обов'язкове проведення інструктажу з техніки безпеки стосовно роботи з сівалками та іншими механізмами.

Обговорення потенційних небезпек, які можуть виникнути під час роботи з сівалками, та заходів, спрямованих на їх запобігання.

3. Техніка безпеки

Під час проходження практики важливо дотримуватись правил техніки безпеки:

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ):

Використання касок, захисного одягу та рукавичок, а також спеціального взуття.

Перевірка обладнання:

Перед використанням сівалки здійснити технічний огляд: перевірка механізмів, гідравлічних систем і наявності насіння.

Акуратність у поводженні з технікою:

Дотримуватись порядку під час роботи, слідкувати за робочими елементами сівалки та уникати випадкових дій, які можуть призвести до травм.

Спостереження за робочим процесом:

Працюючи у парі або групі, забезпечувати комунікацію для своєчасного інформування про ризики та небезпеки.

4. Методика проведення практики

Вступна частина:

Вступна лекція про важливість сівалок в лісовому господарстві, огляд теми та розгляд завдань практики.

Огляд будови лісових сівалок:

Студенти знайомляться з різними моделями сівалок, обговорюють їх конструкцію та призначення. Обов'язково проводиться огляд робочих елементів.

Принципи роботи:

Демонстрація принципу роботи сівалок, включаючи налаштування та регулювання механізмів.

Практична робота з сівалками:

Студенти безпосередньо працюють зі сівалками, навчаючись основам управління та налаштування.

Інструктаж з безпеки:

Проведення обов'язкового інструктажу щодо стандартних заходів безпеки, а також рекомендацій на випадок непередбачуваних ситуацій.

Обговорення та підсумок:

Підведення підсумків практики, обговорення набутого досвіду, можливості поліпшення технічних знань і навичок.

Література

Алексеєнко, М. В. (2024). Конспект лекцій з механізації лісового господарства. М. Іллінці.

Іваненко, О. П. (2011). Сучасні технології в лісовому господарстві. Видавництво: Київ.

Кравченко, С. Р. (2015). Основи агрономічної механіки. Видавництво: Харків.

Інтернет-ресурси

[Державне агентство лісових ресурсів України](#) — інформація про діяльність у сфері лісового господарства.

[Лісова наука та освіта](#) — ресурси, присвячені механізації та технологіям у лісовому господарстві.

Дотримуючись цих вказівок, студенти отримають необхідні знання та практичні навички, які допоможуть їм у подальшій професійній діяльності в галузі механізації лісового господарства.

Викладач: _____ Алексеєнко М.В.

Тема: Вивчення будови трелювальних механізмів та технології трелювання деревини на верхньому складі.

Тривалість заняття: 6 академічних годин

Місце проведення практики: Філія Іллінецьке лісове господарство ДП ліси України

Мета навчальної практики

Ознайомити студентів з будовою трелювальних механізмів та їх призначенням у лісовому господарстві.

Розвинути практичні навички трелювання деревини, зокрема на верхньому складі.

Підвищити обізнаність студентів щодо техніки безпеки при роботі з трелювальними механізмами.

Опис теми

1. Вступ до практики

Трелювальні механізми є важливими в лісовому господарстві, оскільки вони підвищують ефективність і безпеку транспортування деревини з місць заготівлі до місць зберігання або обробки. У процесі практики студенти вивчать конструкцію трелювальних механізмів, технічні особливості їх роботи, а також основи технології трелювання деревини.

2. Завдання практики

Вивчення будови трелювальних механізмів:

Ознайомлення з основними частинами трелювальних механізмів, такими як:

Рама та шасі.

Гідравлічна система.

Робочі елементи (гусениці, щипці, канати).

Системи управління.

Технологія трелювання:

Розгляд технологічного процесу трелювання деревини, включаючи:

Підготовка до трелювання: вибір техніки, оцінка місцевості.

Методика трелювання, що включає підйом, переміщення та укладання деревини.

Важливість дотримання технологічних норм для забезпечення ефективності та безпеки.

Практична частина:

Проведення практичних занять з управління трелювальними механізмами на верхньому складі:

Ознайомлення з налаштуванням трелювальних механізмів.

Виконання вправ на трелювання деревини під керівництвом інструктора.

Інструктаж з техніки безпеки:

Обов'язкове навчання студентів правилам безпечної роботи з трелювальними механізмами.

Розгляд можливих небезпек та заходів безпеки, що допомагають уникати травм та аварій.

3. Техніка безпеки

Під час проходження практики важливо дотримуватись правил техніки безпеки:

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ):

Використання захисних касок, захисного одягу, рукавичок та захисних окулярів.

Перевірка обладнання:

Перед початком роботи потрібно перевірити технічний стан трелювального механізму, в тому числі всі гідравлічні та механічні системи.

Безпечні дії:

Студенти повинні дотримуватись чітких інструкцій під час роботи з механізмами, особливо під час підйому та спуску деревини.

4. Методика проведення практики

Вступна частина:

Лекція на тему важливості трелювальних механізмів у лісовому господарстві, огляд завдань практики.

Огляд будови трелювальних механізмів:

Студенти знайомляться з конструктивними елементами трелювальних механізмів на прикладі конкретних машин, що використовуються у господарстві.

Знання щодо технології трелювання:

Розгляд технологічних процесів трелювання, обговорення важливих аспектів, таких як безпека та ефективність.

Практична робота з трелювальними механізмами:

Студенти виконують практичні завдання, управління трелювальними механізмами, здійснюючи трелювання деревини.

Інструктаж з безпеки:

Проведення інструктажу з техніки безпеки, обговорення основних ризиків, які можуть виникнути під час роботи.

Підведення підсумків:

Обговорення отриманих знань та навичок, формулювання можливих шляхів покращення технічної підготовки.

Література

Алексеєнко, М. В. (2024). Конспект лекцій з механізації лісового господарства. М. Іллінці.

Сидоренко, В. Т. (2010). Основи механізації лісогосподарських робіт. Видавництво: Київ.

Коваленко, О. В. (2017). Механізація лісогосподарських робіт: теорія та практика. Видавництво: Харків.

Інтернет-ресурси

[Державне агентство лісових ресурсів України](#) — інформація щодо техніки та технологій в лісовому господарстві.

[Лісова наука та освіта](#) — ресурси про механізацію та технології в лісовому господарстві.

Дотримуючись цих вказівок, студенти отримають комплексні знання та практичні навички, що допоможуть їм у подальшій професійній діяльності в області механізації лісового господарства.

Викладач: _____ Алексеєнко М.В.

Тема: Оформлення та здача звітів.

Тривалість заняття: 6 академічних годин
Місце проведення практики: Іллінецький коледж

Мета навчальної практики

Ознайомити студентів з вимогами до оформлення звітів, які складаються за результатами практичних занять у галузі механізації лісового господарства.

Розвинути навички самостійного написання звітів, що містять аналітичну та узагальнюючу інформацію.

Підвищити обізнаність студентів щодо значення звітності у лісовому господарстві.

Опис теми

1. Вступ до практики

Оформлення звітів є важливим етапом в навчальному процесі, оскільки воно не лише відображає результати практичних робіт, але й формує аналітичні навички студентів. Класичний звіт містить вступ, основну частину, висновки та рекомендації, що дозволяє чітко та логічно представити отримані дані. Ця практика дозволить студентам освоїти основи написання якісних звітів.

2. Завдання практики

Ознайомлення з вимогами до звітів:

Обговорення основних елементів звіту, таких як:

Назва звіту.

Вступ (мета, завдання, опис діяльності).

Основна частина (методи, отримані результати, аналіз даних).

Висновки та рекомендації.

Додатки (за потреби).

Вивчення структури звітів:

Розбір прикладів якісних звітів, вивчення стандартів оформлення (шрифти, поля, таблиці, графіки).

Практична частина – написання звіту:

Студенти працюють над створенням власного звіту на основі зібраних матеріалів під час практичних занять.

Обговорення порядку, в якому необхідно організувати інформацію.

Підготовка до здачі звітів:

Ознайомлення з правилами подачі та оформлення звітів, термінами їх здачі.

Вирішення питань, що виникають під час написання звітів.

Техніка безпеки

Під час виконання практики важливо дотримуватись загальних рекомендацій щодо техніки безпеки:

Етикет роботи з документами:

Переконатися в наявності всіх необхідних матеріалів для роботи перед початком практики.

Організація робочого місця:

Зберігати порядок, дотримуватись норм і правил щодо обробки документів.

4. Методика проведення практики

Вступна частина:

Короткий огляд теми, мета практики. Усвідомлення важливості звітності в механізації лісового господарства.

Ознайомлення з вимогами:

Проведення лекції або семінару, на якому обговорюються основні вимоги до оформлення звітів.

Структурний розбір звіту:

Розгляд прикладів (попередні звіти) та визначення, які елементи є ключовими для створення якісного звіту.

Практична робота:

Студенти створюють власні звіти на основі зібраних даних, консультуючись із викладачами стосовно питань, які виникають.

Здача звітів:

Студенти презентують свої звіти, отримують зворотний зв'язок та корективи для подальшого покращення.

Підведення підсумків:

Обговорення отриманих знань, навички написання звітів, можливі помилки й шляхи їх усунення.

Література

Алексеєнко, М. В. (2024). Конспект лекцій з механізації лісового господарства. М. Іллінці.

Пархомчик, Я. С. (2010). Вступ до механізації в лісовому господарстві. Видавництво: Київ.

Грушевський, В. А. (2015). Документування лісогосподарських робіт. Видавництво: Житомир.

Інтернет-ресурси

[Державне агентство лісових ресурсів України](#) — актуальна інформація про лісове господарство.

[Лісова наука та освіта](#) — педагогічні та наукові матеріали в галузі лісового господарства.

Дотримуючись цих вказівок, студенти зможуть належним чином підготувати та оформити звіти, що сприятиме їхньому професійному розвитку в галузі механізації лісового господарства.

Викладач: _____ Алексеєнко М.В.

